

Temat lekcji: Zapomniane bitwy – zapomniani bohaterowie

Cele lekcji:

1. Zwiększenie wiedzy i świadomości uczniów na temat wielkich, często zapomnianych bitew historii Polski: Bitwy pod Orszą oraz Raszynem
2. Zwiększenie wiedzy i świadomości uczniów na temat bohaterów narodowych bitwy pod Raszynem – gen. Józef Poniatowski, oraz bitwy pod Orszą – wielki hetman litewski Konstanty Ostrogski.
3. Kształtowanie postawy patriotyzmu i szacunku dla przeszłości.

Metody:

- Praca w grupach
- Analiza filmów edukacyjnych
- Refleksja nad obrazem

Środki dydaktyczne:

- Komputer z dostępem do Internetu i rzutnik
- Flipchart lub tablica
- Materiały multimedialne

Przebieg lekcji:

1. Wprowadzenie do lekcji

- Na tablicy zapisuje się hasła: „Wiek XVI” oraz „Wiek XIX”.
- Uczniowie podają fakty historyczne, wojny i bitwy, które wydarzyły się w historii Polski w tych okresach historycznych.

2. Widzę, myślę, zastanawiam się – Bitwa pod Raszynem 1809

- Pokazuje się uczniom na ekranie obraz Wojciecha Kossaka „Bitwa pod Raszynem”. Obraz znajdziesz na stronie internetowej:
[https://pl.wikipedia.org/wiki/Bitwa_pod_Raszynem_\(1809\)#/media/Plik:Battle_of_Raszyn_1809_by_Wojciech_Kossak.PNG](https://pl.wikipedia.org/wiki/Bitwa_pod_Raszynem_(1809)#/media/Plik:Battle_of_Raszyn_1809_by_Wojciech_Kossak.PNG)
- Każdy z uczniów patrząc na obraz pisze na kartce
 - Co widzi
 - Co myśli
 - Nad czym się zastanawia

- Uczniowie opowiadają o swoich obserwacjach. Wyjaśnia się uczniom tytuł obrazu oraz opowiada o Bitwie pod Raszynem. Można skorzystać z opisu poniżej.

„Bitwa pod Raszynem odbyła się 19 kwietnia 1809 roku podczas wojny polsko-austriackiej.

Wojska polskie, dowodzone przez księcia Józefa Poniatowskiego, liczyły około 14 tysięcy żołnierzy, austriackie – około 32 tysiące. Pomimo przewagi liczebnej Austriaków, Polacy skutecznie bronili swoich pozycji w okolicach Raszyna. Po zaciętych walkach Generał Józef Poniatowski zdecydował się na strategiczny odwrót, aby uniknąć całkowitego rozbicia sił polskich. Bitwa nie przyniosła rozstrzygającego zwycięstwa, ale umożliwiła Polakom zachowanie armii i kontynuowanie działań wojennych, co w efekcie przyczyniło się do odbudowy Księstwa Warszawskiego.”

3. Film edukacyjny – Bitwa pod Raszynem

- Obejrzyj z uczniami film edukacyjny na temat wojny polsko-austriackiej oraz bitwy pod Raszynem

<https://www.youtube.com/watch?v=udodbtCso3k>

- Nawiąż w podsumowaniu filmu do przemyśleń uczniów z poprzedniego zadania.

4. Widzę, myślę, zastanawiam się – Bitwa pod Orszą 1514

- Pokazuje się uczniom na ekranie obraz „Bitwa pod Orszą”. Obraz znajdziesz na stronie internetowej:

[https://pl.wikipedia.org/wiki/Bitwa_pod_Orsz%C4%85_\(1514\)#/media/Plik:Autor_niezna ny_\(malarz_z_kr%C4%99gu_Lukasa_Cranacha_Starszego\),_Bitwa_pod_Orsz%C4%85.jpg](https://pl.wikipedia.org/wiki/Bitwa_pod_Orsz%C4%85_(1514)#/media/Plik:Autor_niezna ny_(malarz_z_kr%C4%99gu_Lukasa_Cranacha_Starszego),_Bitwa_pod_Orsz%C4%85.jpg)

- Każdy z uczniów patrząc na obraz pisze na kartce
 - a. Który to jest wiek?
 - b. Jakie dwa rodzaje wojsk znajdują się na obrazie?
 - c. Jak są uzbrojone strony konfliktu?
 - d. Która strona konfliktu jest w natarciu a która w odwrocie?
- Uczniowie opowiadają o swoich obserwacjach. Wyjaśnia się uczniom tytuł obrazu oraz opowiada o Bitwie pod Orszą. Można skorzystać z opisu poniżej.

„Bitwa pod Orszą miała miejsce 8 września 1514 roku nad rzeką Dniepr, w ramach wojen litewsko-moskiewskich. Armia polsko-litewska, dowodzona przez hetmana Konstantego Ostrońskiego, starła się z wojskami Wielkiego Księstwa Moskiewskiego pod dowództwem Iwana Czeladnina. Polsko-litewskie siły, liczące około 30 tysięcy żołnierzy, zastosowały skuteczną taktykę, udając odwrót, co zmyliło Moskali i pozwoliło przeprowadzić skuteczny kontratak. Bitwa zakończyła się zdecydowanym zwycięstwem polsko-litewskim, co znacząco wzmocniło pozycję polityczną Wielkiego Księstwa Litewskiego w regionie oraz opóźniło moskiewską ekspansję na zachód. To starcie jest często wspominane jako przykład udanej współpracy wojsk polskich i litewskich.”

Zadanie publiczne “Bohaterowie Niepodległej - planszowa gra edukacyjna dla szkół, bibliotek i drużyn harcerskich” jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Obrony Narodowej
Zadanie publiczne jest współfinansowane ze środków otrzymanych od miasta stołecznego Warszawy.

5. Film edukacyjny – bitwa pod Orszą

- Obejrzyj z uczniami film edukacyjny na temat bitwy pod Orszą

<https://www.youtube.com/watch?v=AxEuK0e0Lw&t=10s>

6. Podsumowanie i refleksja

- Podsumowanie kluczowych punktów poruszonych podczas lekcji w postaci aplikacji kahoot!